KOHTUJURISTI ETTEPANEK
ELEANOR SHARPSTON
esitatud 9. juunil 2011 [1]

1. Pärast seda, kui äriühingu Bell & Ross BV (edaspidi „apellant") advokaat oli enne hagi esitamise tähtaja möödumist esitanud faksi teel hagiavalduse Siseturu Ühtlustamise Ameti (edaspidi „ühtlustamisamet") otsuse tühistamiseks, saatis kõnealune advokaat Euroopa Liidu Üldkohtu kantseleisse (edaspidi „kohtukantselei") 7 eksemplari samast hagiavaldusest. Need eksemplarid jõudsid kohtukantseleisse pärast hagi esitamise tähtaja möödumist, kuid kümnepäevase tähtaja jooksul, mis on ette nähtud originaali esitamiseks pärast faksi saatmist.

2. Kuna kohtukantseleis ei suudetud nende 7 eksemplari hulgast tuvastada originaali, paluti sellel advokaadil esitada hagiavalduse originaal. Advokaat esitas veel tema valduses olnud eksemplari, mis saabus kohtukantseleisse pärast kõnealuse kümnepäevase tähtaja möödumist. Kohtukantseleis kontrolliti allkirja niiske lapi abil ning järeldati, et tegemist on hagiavalduse originaaliga ning ülejäänud eksemplarid on fotokoopiad.

3. Üldkohus tunnistas menetlust jätkamata hagiavalduse põhistatud määrusega ilmselgelt vastuvõetamatuks, kuna hagiavalduse originaal esitati pärast hagi esitamise tähtaja möödumist.

4. Käesolevas apellatsioonkaebuses vaidlustatakse see määrus [2] osas, mis puudutab eelkõige kõrvaldatava puuduse, vabandatava eksimuse või ettenägematu asjaolu mõisteid, Üldkohtu määruse proportsionaalsust ning õiguspärase ootuse kaitset.

Õiguslik raamistik

Euroopa Liidu Kohtu põhikiri

5. Euroopa Liidu Kohtu põhikirja (edaspidi „põhikiri") artikli 21 teises lõigus on sätestatud, et avaldusele lisatakse vajaduse

1 – Algkeel: prantsuse.

2 – 18. juuni 2010. aasta määrus kohtuasjas T-51/10: Bell & Ross *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet (edaspidi „vaidlustatud kohtumäärus").

korral meede, mille tühistamist taotletakse. Kui seda dokumenti ei ole avaldusele lisatud, „palub kohtusekretär asjaomasel poolel esitada [see] mõistliku tähtaja jooksul, kuid sel puhul ei aegu poole õigused isegi juhul, kui sellised dokumendid esitatakse pärast menetluse algatamise tähtaja möödumist".

Üldkohtu kodukord

6. Üldkohtu kodukorra (edaspidi „kodukord") artiklis 43 on ette nähtud:

„1. Iga menetlusdokumendi originaalile peab olema alla kirjutanud poole esindaja või advokaat.

Menetlusdokument koos kõigi selles märgitud lisadega esitatakse koos viie ärakirjaga Üldkohtule ning lisaks üks ärakiri igale poolele. Ärakirja õigsust tõestab selle esitanud pool.

[…]

6. […] loetakse menetlustähtaegade järgimise üle otsustamisel menetlusdokumendi esitamiskuupäevaks kuupäeva, mil menetlusdokumendi allkirjastatud originaali ärakiri […] jõuab Üldkohtu käsutuses oleva faksi või muu tehnilise sidevahendi teel kohtukantseleisse, tingimusel et hiljemalt kümne päeva pärast esitatakse kohtukantseleisse menetlusdokumendi allkirjastatud originaal koos lõike 1 teises lõigus nimetatud lisade ja ärakirjadega. Sellele kümnepäevasele tähtajale ei kohaldata artikli 102 lõiget 2[3].

[…]"

7. Kodukorra artikli 44 lõikes 6 on ette nähtud:

„Kui hagiavaldus ei vasta käesoleva artikli[4] lõigetes 3–5 sätestatud nõuetele, määrab kohtusekretär hagejale mõistliku tähtaja puuduste kõrvaldamiseks või puuduvate dokumentide esitamiseks. Kui hageja ei kõrvalda puudusi või ei esita nõutud dokumente ettenähtud tähtaja jooksul, otsustab Üldkohus, kas nõutud tingimuste täitmata jätmine muudab hagiavalduse vorminõuete eiramise tõttu vastuvõetamatuks."

3 – Selle sätte kohaselt pikendatakse menetlustähtaegu seoses suurte vahemaadega kümne päeva võrra.

4 – Nendes lõigetes on vastavalt ette nähtud, et advokaat peab esitama dokumendi, mis näitab, et tal on õigus tegutseda (lõige 3), põhikirja artikli 21 teises lõigus nimetatud dokumendid (lõige 4) ning kui hageja on eraõiguslik juriidiline isik, selle olemasolu tõendava dokumendi ning dokumendi advokaadile nõuetekohaselt antud volituste kohta (lõige 5).

8. Kodukorra artiklis 111 on sätestatud:

„[k]ui Üldkohus ei ole ilmselgelt pädev hagi läbi vaatama või kui hagi on ilmselgelt vastuvõetamatu või ilmselgelt õiguslikult põhjendamatu, võib Üldkohus pärast kohtujuristi ärakuulamist ja ilma menetlust jätkamata lahendada kohtuasja põhistatud määrusega".

Üldkohtu kohtusekretäri ametijuhend

9. Üldkohtu kohtusekretäri ametijuhend (edaspidi „kohtusekretäri ametijuhend") on kehtestatud kodukorra artikli 23 alusel. Selle artiklis 7 on sätestatud:

„1. Kohtusekretär tagab, et toimikusse lisatud dokumendid on vastavuses põhikirjaga, Üldkohtu kodukorraga, praktiliste juhiste ning käesoleva ametijuhendi sätetega.

Vajadusel määrab ta tähtaja, et võimaldada pooltel esitatud dokumentide vormilised puudused kõrvaldada.

Kohtule esitatud dokumendi teisele poolele kättetoimetamisega oodatakse, kui dokument ei vasta praktiliste juhiste punktides 55 ja 56 viidatud kodukorra sätetele.

Dokumendi teisele poolele kättetoimetamisega oodatakse või vastavalt asjaoludele võidakse oodata, kui dokument ei vasta praktiliste juhiste punktides 57 ja 59 viidatud kodukorra sätetele.

[…]

3. Ilma et see piiraks esiteks kodukorra artikli 43 lõikes 6 sätestatud võimalust esitada dokumente faksi või muu tehnilise sidevahendi abil, võtab kohtusekretär vastu ainult dokumente, millel on poole advokaadi või esindaja originaalallkiri.

[…]"

Praktilised juhised pooltele

10. Üldkohtu praktilised juhised pooltele (edaspidi „praktilised juhised") on antud kodukorra artikli 150 alusel. Nende B jaos „Menetlusdokumentide esitamine" on ette nähtud:

„[…]

7. Menetlusdokumendi lõpus peab olema poole advokaadi või esindaja originaalallkiri. Esindajate paljususe korral piisab, kui menetlusdokumendi allkirjastab üks esindaja.

[…]

9. Iga sellise menetlusdokumendi ärakirja esilehele, mida pool on kodukorra artikli 43 lõike 1 teise lõigu kohaselt kohustatud esitama, on poole advokaat või esindaja kohustatud tegema märke, mis tõestab, et koopia vastab originaalile, ning seda märget oma initsiaalidega kinnitama."

11. F jao „Puuduste kõrvaldamine menetlusdokumentides" punktides 55–59 on täpsustatud tingimusi, mille korral võib hagiavalduses puudusi kõrvaldada.

12. Punkti 55 kohaselt ei toimetata hagiavaldust kostjale kätte ning puuduste kõrvaldamiseks määratakse mõistlik tähtaeg, kui hagiavaldus ei vasta järgmistele nõuetele:

„a) tuleb esitada tõend advokaadi pädevuse kohta (kodukorra artikli 44 lõige 3);

b) tuleb esitada tõend eraõigusliku juriidilise isiku olemasolu kohta (kodukorra artikli 44 lõike 5 punkt a);

c) on esitatud volitus (kodukorra artikli 44 lõike 5 punkt b);

d) tõend, et volituse on andnud nõuetekohaselt selleks õigustatud isik (kodukorra artikli 44 lõike 5 punkt b);

e) tuleb esitada vaidlustatud õigusakt (tühistamishagi) […] (põhikirja artikli 21 teine lõik; kodukorra artikli 44 lõige 4)".

13. Punktis 56 on sätestatud:

„Intellektuaalomandivaidlustes, milles vaidlustatakse Siseturu Ühtlustamise Ameti apellatsioonikoja otsuse õiguspärasus, ei toimetata hagiavaldust teistele pooltele kätte ning puuduste kõrvaldamiseks määratakse mõistlik tähtaeg, kui hagiavaldus ei vasta kodukorra artiklis 132 sätestatud järgmistele nõuetele:

a) tuleb märkida kõikide apellatsioonikoja menetluse poolte nimed ning kõnesoleva menetluse käigus teavitamiseks esitatud aadressid (kodukorra artikli 132 lõike 1 esimene lõik);

b) tuleb märkida kuupäev, mil hagejat apellatsioonikoja otsusest teavitati (kodukorra artikli 132 lõike 1 teine lõik);

c) tuleb lisada apellatsioonikoja vaidlustatud otsus (kodukorra artikli 132 lõike 1 teine lõik).”

14. Punktis 57 on ette nähtud:

„Hagiavalduse kättetoimetamisega oodatakse ja puuduste kõrvaldamiseks määratakse mõistlik tähtaeg, kui hagiavaldus ei vasta järgmistele vorminõuetele:

[…]

b) hagiavalduse lõpus peab olema advokaadi või esindaja originaalallkiri (praktiliste juhiste punkt 7);

[…]

o) esitada tuleb piisav arv hagiavalduse tõestatud ärakirju (kodukorra artikli 43 lõike 1 teine lõik; praktiliste juhiste punkt 9).”

15. Punktis 58 on ette nähtud, et kui hagiavaldus ei vasta vorminõuetele seoses andmetega kohtudokumentide kättetoimetamiseks, tõendiga täiendavalt võetud advokaadi pädevuse kohta, kokkuvõttega argumentidest ja lisade tõlkega kohtumenetluse keelde, toimetatakse hagiavaldus kätte ja määratakse puuduste kõrvaldamiseks mõistlik tähtaeg.

16. Viimaks on sätestatud punktis 59 sõltuvalt juhtumist puuduste kõrvaldamise põhimõte või võimalus, kui hagiavalduse lehekülgede arv ületab praktilistes juhistes ettenähtut, ning sellisel juhul kättetoimetamise edasilükkamist.

Kohtuasja taust

17. Üldkohtu kantseleisse 22. jaanuaril 2010 faksitud hagiavaldusega esitas apellant hagi ühtlustamisameti otsuse [5] peale. Kuna see otsus tehti apellandile teatavaks 13. novembril 2009, lõppes hagi esitamise tähtaeg tulenevalt kodukorras sätestatud eeskirjadest menetlustähtaegade arvutamise kohta 25. jaanuaril 2010.

18. Apellandi advokaat saatis seejärel kohtukantseleisse hagiavalduse ja selle lisad

5 – Kolmanda apellatsioonikoja 27. oktoobri 2009. aasta otsus asjas R 1267/2008-3: Bell & Ross BV *vs.* Klockgrossisten i Norden AB (edaspidi „vaidlustatud otsus”).

7 eksemplaris ning kodukorra artikli 44 lõigetes 3–5 nõutud dokumendid, millele lisatud kirjas täpsustati, et saadetis sisaldab hagiavalduse originaali ja selle lisasid ning 7 originaalile vastavat koopiat kõigist neist dokumentidest. [6] Saadetis jõudis kohtukantseleisse 1. veebruaril 2010 ehk 10. päeval pärast faksi saatmist.

19. Kohtukantselei palus 2. veebruaril 2010 advokaadil edastada talle hagiavalduse allkirjastatud originaali, mis näis saadetises puuduvat.

20. Advokaat saatis 3. veebruari 2010. aasta kirjaga kohtukantseleisse ainsa eksemplari hagiavaldusest, mis asus tema toimikus, selgitades:

„Kuna ma olen veendunud, et ma olen eelnevalt Teile saatnud dokumendi originaali koos kõigi fotokoopiatega, siis ei ole mul võimalik Teile öelda, kas lisatud dokument on originaal või mitte. Minu jaoks on tegemist ärakirjaga, mida ma säilitan toimikus. Ma jätan selle kontrollimise Teie hooleks ning jään seega ootama Teie seisukohta."

21. Kohtukantselei teatas 5. veebruaril 2010 advokaadile, et ta jõudis järeldusele, et see dokument oli originaal: allkirja niiske lapiga puudutades läks tint (must) pisut laiali.

22. Kohtukantseleis registreeriti hagiavaldus seega 5. veebruari 2010. aasta kuupäevaga ehk nii pärast hagi esitamise tähtaja möödumist kui ka pärast kodukorra artikli 43 lõikes 6 ette nähtud kümnepäevase tähtaja möödumist.

23. Kohtukantseleisse 12. veebruaril 2010 saadetud kirjas viitas apellandi advokaat vabandatavale eksimusele, et õigustada hagiavalduse allkirjastatud originaali esitamist pärast eespool mainitud kümnepäevase tähtaja möödumist.

24. Neid asjaolusid arvestades ei toimetatud hagiavaldust ühtlustamisametile kätte.

Vaidlustatud kohtumäärus

25. Leides, et kohtutoimiku dokumentidest piisab ning otsustades lahendada kohtuasi menetlust jätkamata kodukorra artikli 111 alusel, jättis Üldkohus vaidlustatud kohtumääruses hagiavalduse ilmselge vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

6 – Näib, et kuigi 7 eksemplarist ühegi õigsust ei olnud dokumendil endal kinnitatud, leidis advokaat vaatamata praktiliste juhiste punktile 9, et kaaskirjas nende õigsuse kinnitamine on piisav. Asjaolu, et kõnealuste koopiate õigsust ei olnud kinnitatud selles tähenduses, on vaidlustatud määruses märgitud, kuid selle alusel ei tehtud järeldust vastuvõetamatuse kohta. Igal juhul näib olevat tegemist puudusega, mille oleks saanud kõrvaldada praktiliste juhiste punkti 57 alapunkti o alusel.

26. Üldkohus meenutas, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt [7] põhineb hagi esitamise tähtaeg avalikul huvil, kuna see on kehtestatud õiguslike olukordade selguse ja kindluse tagamiseks ning õigusemõistmise käigus diskrimineerimise või meelevaldse kohtlemise ärahoidmiseks ning Euroopa Liidu kohtu ülesanne on omal algatusel kontrollida, kas seda tähtaega on järgitud. [8] Üldkohus tuvastas seejärel, et hagiavaldus jõudis faksi teel kohtukantseleisse 22. jaanuaril 2010 enne hagi esitamise tähtaja möödumist ning et arvestades kodukorra artikli 43 lõikes 6 ette nähtud kümne päeva pikkust tähtaega, oleks originaal pidanud kohtukantseleisse jõudma 1. veebruariks 2010. Kuna kohus sai selle originaali alles 5. veebruaril 2010, esitati hagi hilinenult. [9]

27. Edasi analüüsis Üldkohus 12. veebruari 2010. aasta kirjas esitatud argumente, milles väideti, et tegemist on vabandatava eksimusega: hagiavaldusest koopiad teinud isik ajas hagiavalduse originaali segi ühega koopiatest; advokaadil on harjumus dokumente allkirjastada musta tindiga; koopiate kvaliteet muutis keeruliseks originaali eristamise koopiatest; hagejalt ei saa süstemaatiliselt nõuda niiske lapi testi tegemist ning praktiliste juhiste punkti 57 alapunkti o kohane puuduste kõrvaldamise võimalus võib vähendada hagejate hoolsust seoses vajadusega eristada originaali koopiatest.

28. Üldkohus otsustas, et ühestki neist argumentidest ei saa järeldada, et tegemist on vabandatava eksimusega. Kohtupraktikast tuleneb, [10] et seoses hagi esitamise tähtaegadega tuleb mõistet „vabandatav eksimus" tõlgendada kitsalt ning see saab esineda üksnes erandlikel asjaoludel, kui asjaomane institutsioon on tegutsenud viisil, mis kas üksi või olulisel määral võib ajada segadusse heauskse isiku, kes näitab üles tavapäraselt informeeritud majandustegevuses osalejalt nõutavat hoolsust. Käesoleval juhul kinnitas aga apellant ise, et segadus oli tingitud temast endast toimiku ettevalmistamisel, ning tuvastatud ei ole erandlikke asjaolusid ega vajaliku hoolsuse ülesnäitamist. Raskuse eristada hagiavalduse allkirjastatud originaali selle koopiatest oleks saanud ületada. [11]

29. Lisaks ei kuulu allkirjastatud originaali tähtaegselt esitamata jätmine hagiavalduses puuduste kõrvaldamise juhtumite hulka, mis on ette nähtud praktiliste juhiste punktides 55–59. Punkti 57 alapunktis o ette nähtud

7 – 23. jaanuari 1997. aasta otsus kohtuasjas C-246/95: Coen (EKL 1997, lk I-403, punkt 21) ja 18. septembri 1997. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-121/96 ja T-151/96: Mutual Aid Administration Services *vs.* komisjon (EKL 1997, lk II-1355, punktid 38 ja 39).

8 – Vaidlustatud kohtumääruse punkt 12.

9 – Vaidlustatud kohtumääruse punkt 17.

10 – 29. mai 1991. aasta otsus kohtuasjas T-12/90: Bayer *vs.* komisjon (EKL 1991, lk II-219, punkt 29) ja 11. detsembri 2006. aasta otsus kohtuasjas T-392/05: MMT *vs.* komisjon (punkt 36 ja seal viidatud kohtupraktika).

11 – Vaidlustatud kohtumääruse punktid 19–27.

puuduste kõrvaldamise võimaluse tagajärjeks ei saa olla hoolsuse vähenemine hagejatel, kes peavad eristama originaali koopiatest. [12]

Analüüs

Sissejuhatavad märkused

Apellatsioonkaebuse nõuded ja väited

30. Apellant palub Euroopa Kohtul tühistada vaidlustatud kohtumäärus, tuvastada, et tühistamishagi on vastuvõetav, saata asi Üldkohtule tagasi sisulise otsuse tegemiseks ning mõista ühtlustamisametilt välja mõlema astme kohtukulud.

31. Ta esitab kuus väidet, mis puudutavad kodukorra artikli 111 rikkumist, kodukorra artikli 43 rikkumist, praktiliste juhiste punkti 57 alapunkti b ja kohtusekretäri ametijuhendi artikli 7 lõike 1 järgimata jätmist, vabandatava eksimuse olemasolu mittetunnustamist, ettenägematu asjaolu olemasolu ning proportsionaalsuse põhimõtte ja õiguspärase ootuse põhimõtte rikkumist.

32. Ühtlustamisamet palub jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja mõista kohtukulud välja apellandilt.

33. Kõigepealt on minu hinnangul oluline tuvastada peamised asjaolud, mis iseloomustavad seda kohtuasja.

34. Ühelt poolt puudub vaidlus selle üle, et segiajamise tõttu oli hagiavalduse eksemplar, mis jõudis kohtukantseleisse 5. veebruaril 2010, see eksemplar, millel oli advokaadi originaalallkiri, ning 1. veebruaril saadud eksemplarid olid selle täpsed fotokoopiad. Samuti puudub vaidlus selle üle, et 5. veebruaril saadud dokument oli 22. jaanuaril saadud faksi originaal. Lisaks on selge, et hagi esitamise tähtaeg möödus 25. jaanuaril 2010 (ning seega järgiti seda hagiavalduse edastamisega faksi teel 22. jaanuaril) ning et hagiavalduse originaali esitamise kümnepäevane tähtaeg pärast faksi teel edastamist möödus 1. veebruaril 2010.

35. Teiselt poolt on minu hinnangul oluline märkida, et ilmsetel põhjustel ei sisaldanud Üldkohtule esitatud hagiavaldus ühtegi argumenti, mis puudutaks nimetatud segiajamise põhjusi, hagiavalduse hilinenult esitamise võimalikke põhjendusi ega puuduste

12 – Vaidlustatud kohtumääruse punkt 28.

kõrvaldamise võimalusi. Kuna hagiavaldust ei toimetatud ühtlustamisametile kätte ning ühtegi kohtuistungit ei korraldatud, ei olnud pooltel võimalik esitada oma seisukohti nende aspektide kohta otse Üldkohtule endale. [13] Seega jõudis Üldkohus nii telefoni kui kirja teel advokaadi ja kohtukantselei vahel peetud teabevahetuse ning kohtukantselei poolt advokaadi originaalallkirja tuvastamise tulemusel vaidlustatud kohtumääruses sisalduva otsustuseni.

36. Edasi tuleb meenutada liidu õiguspõhimõtteid, mis näivad käesoleva apellatsioonkaebuse läbivaatamisel kõige asjakohasemad: õiguskindluse põhimõte, mille kohaselt põhinevad hagi esitamise tähtajad avalikul huvil ning need ei ole poolte või kohtu määrata; õigus tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 47 sätestatud tingimustel; proportsionaalsuse põhimõte, mis nõuab, et liidu õigusnormiga kehtestatud meetmed oleksid taotletava eesmärgi saavutamiseks sobivad ega läheks kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik, ning õiguspärase ootuse kaitse põhimõte, mis laieneb igale isikule, kellel Euroopa Liidu institutsioon on talle antud konkreetsete tagatistega tekitanud põhjendatud lootusi.

37. Neid põhimõtteid ja käesoleva juhtumi asjaolusid arvestades näib, et apellatsioonkaebuse kolmas ja kuues väide vajavad erilist tähelepanu, mistõttu ma käsitlen neid kõigepealt. Seejärel analüüsin ma ülejäänud väiteid lühemalt.

Kolmas väide: kohtusekretäri ametijuhendi artikli 7 lõike 1 ning praktiliste juhiste punkti 57 alapunkti b järgimata jätmine

38. Apellant väidab, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kuna ta ei võimaldanud kõrvaldada hagiavalduses puudusi vastavalt kohtusekretäri ametijuhendi artikli 7 lõikele 1 (mille kohaselt määrab kohtusekretär vajadusel tähtaja, et võimaldada pooltel esitatud dokumentide vormilised puudused kõrvaldada) ega praktiliste juhiste punkti 57 alapunktile b (mille kohaselt määratakse puuduste kõrvaldamiseks mõistlik tähtaeg, kui hagiavaldus ei vasta vorminõudele, mille kohaselt

13 – Märkigem, et kui vaidlustatud kohtumäärus oleks tehtud kodukorra artikli 113, mitte artikli 111 alusel, oleks tulnud pooled ära kuulata. Nimelt on kõnealuses artiklis 113 sätestatud: „Üldkohus võib igal ajal omal algatusel *pärast poolte ärakuulamist* otsustada, et esineb asja läbivaatamist takistavaid asjaolusid [...]" (kohtujuristi kursiiv). Kuna ilmselge vastuvõetamatus, mis tuleneb hagiavalduse hilinenult esitamisest, on asja läbivaatamist takistav asjaolu, ei ole lihtne eristada kodukorra artiklite 111 ja 113 vastavaid kohaldamisalasid ega järelikult tuvastada ulatust, mis on Üldkohtule pandud kohustusel kuulata enne käesoleva asjaga sarnastel asjaoludel määruse tegemist pooled ära kas või kirjalikult (vt eelkõige 2. mai 2006. aasta otsus kohtuasjas C-417/04 P: Regione Siciliana *vs.* komisjon, EKL 2006, lk I-3881, punkt 37).

peab hagiavalduse lõpus olema advokaadi originaalallkiri).

39. Kõigepealt ei saa ma nõustuda ühtlustamisameti vastuväitega selle väite vastuvõetavuse osas. Ühtlustamisamet rõhutab nimelt, et Üldkohtus ei tuginenud apellant praktiliste juhiste punkti 57 alapunktile b.

40. Tõsi on see, et üldjuhul ei saa põhikohtuasja puudutavat väidet, mida Üldkohtus ei esitatud, esimest korda esitada Euroopa Kohtus.[14] Siiski näib käesolevas asjas mulle, et apellatsioonkaebuse väidete vastuvõetavust ei saa hinnata lähtuvalt nende sarnasusest esimeses kohtuastmes esitatud väidetega. Nimelt ei olnud apellandil mingit võimalust esitada Üldkohtu menetluses mis tahes väidet kõnealuse sätte kohta. Hagiavaldus ise ei saanud sisaldada mõttearendust selle esitamise tingimuste kohta, kuna neid tingimusi ei olnud ilmsetel põhjustel võimalik ette näha hagiavalduse koostamisel. Mis puudutab teabevahetust – isegi kirjalikku – apellandi advokaadi ja kohtukantselei vahel, siis ei ole selle puhul üleüldse tegemist dokumentidega, milles apellant oleks võinud esitada väite, mis oleks võinud olla vastuvõetav tema hagi raames.

14 – Vt eelkõige 21. septembri 2010. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-514/07 P, C-528/07 P ja C-532/07 P: Rootsi jt *vs.* API ja komisjon (EKL 2010, lk I-8533, punkt 126 ja seal viidatud kohtupraktika).

41. Sisu osas pean ma apellandi esitatud argumente kõnekateks, samas kui ühtlustamisameti vastuväited mind ei veena.

42. Kuigi kodukorra artikli 44 lõige 6 viitab tegelikult üksnes sama artikli lõigetes 3–5 loetletud tingimustele mittevastavusele, mille puhul on kohtusekretäril võimalik anda mõistlik tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks, ei ole see viide erinevalt ühtlustamisameti väidetust sõnaselgelt ammendav loetelu.

43. Selles osas on kohtusekretäri ametijuhendi artikli 7 lõikes 1 ette nähtud, et kohtusekretär tagab, et toimikusse lisatud dokumendid on vastavuses „põhikirjaga, Üldkohtu kodukorraga, praktiliste juhiste ning käesoleva ametijuhendi sätetega" ning et vajadusel „määrab ta tähtaja, et võimaldada pooltel esitatud dokumentide vormilised puudused kõrvaldada". Sellest järeldan ma, et viidatud vormilised puudused hõlmavad kõiki neid puudusi, mis on ette nähtud eespool mainitud nelja instrumendi sätetes.

44. Kuigi advokaadi originaalallkirja puudumine hagiavalduse lõpus ei ole puhtalt vormiline puudus (nagu seda on mõnes muus formaadis paberi kasutamine kui A4, mis on ette nähtud praktiliste juhiste punkti 8 alapunktis a), kuna see puudutab selle kindlakstegemist, et dokument pärineb lubatud allikast, ja seega on seotud dokumendi sisuga. Allkiri on

siiski vaid üks elementidest, mis võimaldab selle kindlakstegemist. Nendeks elementideks on ka tõend juriidilisest isikust apellandi õigusliku olemasolu kohta, advokaadile antud volitus, tõend selle volituse nõuetekohasuse kohta ning dokument advokaadi pädevuse kohta. Neist elementidest vaid ühe puudumine muudab võimatuks kontrollida dokumendi lubatud allikat ning seega muudab dokumendi vastuvõetamatuks. Kuna on selge, et nendest muudest dokumentidest ühe puudumine kujutab endast kõrvaldatavat vormilist puudust, järeldan ma sellest, et sama kehtib ka advokaadi originaalallkirja kohta.

45. Praktiliste juhiste punkti 57 alapunktist b tuleneb, et kui hagiavaldus ei vasta vorminõudele, mille kohaselt peab hagiavalduse lõpus olema advokaadi originaalallkiri, „[h]agiavalduse kättetoimetamisega oodatakse ja puuduste kõrvaldamiseks määratakse mõistlik tähtaeg".

46. Seega näib minu arvates, et kohtusekretäri ametijuhendi artikli 7 lõige 1 koostoimes praktiliste juhiste punkti 57 alapunktiga b näeb selgelt ette mõistliku tähtaja määramise puuduste kõrvaldamiseks hagiavalduses, kui hagiavalduse lõpus puudub advokaadi originaalallkiri.

47. Ühtlustamisamet väidab siiski vastu, et kohtusekretäri ametijuhend ei saa lisada selliseid puuduste kõrvaldamise võimalusi, mida ei ole ette nähtud põhikirjas või kodukorras, pärast hagi esitamise tähtaja möödumist.

48. See argument eeldab esiteks, et vahet tehakse puuduste kõrvaldamisel pärast hagi esitamise tähtaja möödumist (mis võib olla ette nähtud üksnes põhikirjas ja kodukorras ning mis on ette nähtud põhikirja artikli 21 teises lõigus ja kodukorra artikli 44 lõikes 6 loetletud juhtudel) ning puuduste kõrvaldamisel enne hagi esitamise tähtaja möödumist (mis võib olla ette nähtud Üldkohtu kehtestatud juhistes).

49. Kõigepealt ei leia ma, et käesoleval juhul võiks põhikirja artikli 21 teise lõigu täpsustusest „kuid sel puhul ei aegu poole õigused isegi juhul, kui sellised dokumendid esitatakse pärast menetluse algatamise tähtaja möödumist" järeldada, et puuduste kõrvaldamise juhtumeid reguleerivates muudes sätetes sellise täpsustuse puudumine tähendab tingimata, et puudusi *ei või* muudel juhtudel kõrvaldada pärast selle tähtaja möödumist.

50. Edasi, leian, et ei kodukorra artikli 44 lõikest 6, kohtusekretäri ametijuhendi artikli 7 lõikest 1 ega praktiliste juhiste punktist 57 tulene otseselt ega kaudselt, et puuduste

kõrvaldamine võiks või ei võiks toimuda pärast hagi esitamise tähtaja möödumist. Need kolm sätet on koostatud väga sarnase sõnastusega ning neist kolmest igas on ette nähtud, et kohtusekretär määrab (mõistliku) tähtaja vormilise puuduse kõrvaldamiseks dokumendi puhul. Seega kui kodukorra artikli 44 lõikes 6 nimetatud juhtudel võib puudused kõrvaldada pärast hagi esitamise tähtaja möödumist, ei ole mingit alust järeldada, et sama ei kehtiks kahes ülejäänud sättes loetletud juhtudel. [15]

51. Lisaks näib, et menetlusnormiga ette nähtud mis tahes võimalust kõrvaldada hagiavalduses puudused peab tingimata saama kasutada pärast hagi esitamise tähtaja möödumist. Nimelt kuni hagi esitamise tähtaeg ei ole möödunud, [16] on hagejal alati võimalik täiendada oma hagi – ilma, et see peaks õigusnormis tingimata olema ette nähtud – olgu siis omal algatusel või kohtukantselei teatise alusel, milles teavitatakse vormilisest puudusest. Kui puuduste kõrvaldamiseks *enne* hagi esitamise tähtaja möödumist ei ole vaja ühtki sõnaselget sätet, siis tuleb sellise sätte olemasolust järeldada, et see teeb võimalikuks puuduste kõrvaldamise *pärast* nimetatud tähtaja möödumist – see on asjaolu, mille puhul on vajalik kohtukantselei sekkumine ja puuduste kõrvaldamiseks mõistliku tähtaja määramine. [17]

52. Kuid ühtlustamisamet väidab samuti, et ühtegi kodukorras sätestamata puuduste kõrvaldamise juhtu ei saa kehtestada praktiliste juhistega.

53. Praktilised juhised on küll madalama astme normid võrreldes kodukorraga, mis loob nimetatud juhistele õigusliku aluse. Mõlemad instrumendid on siiski koos kohaldatavad ning neid tuleb järelikult tõlgendada võimalikult kooskõlaliselt. Käesoleval juhul ei ole kodukorras sätet, millest võiks järeldada, et üksnes selles sättes ette nähtud juhtudel võib puudusi kõrvaldada (või kõrvaldada puudusi pärast hagi esitamise tähtaja möödumist).

15 – Kui vastupidi tuleks järeldada põhikirja artikli 21 teise lõigu sõnastusest („kuid sel puhul ei aegu poole õigused isegi juhul, kui sellised dokumendid esitatakse pärast menetluse algatamise tähtaja möödumist"), et juhul, kui selline täpsustus puudub, peab puuduste kõrvaldamine toimuma enne hagi esitamise tähtaja möödumist – kusjuures ma ei näe ühtegi põhjust sellise järelduse tegemiseks –, ei ole ühtlustamisameti argument järjekindel, kuna täpsustus puudub ka kodukorra artikli 44 lõikes 6.

16 – Ja seni, kuni hagiavaldust ei ole vastaspoolele kätte toimetatud; kuid kooskõlas kohtusekretäri ametijuhendiga ei tule kätte toimetada hagiavaldust, millel on vormilised puudused.

17 – On ilmne, et kui kohtusekretär otsustab iga kord tähtaja kindlaks määrata, siis peab ta seejuures arvesse võtma mitte üksnes seda, mis on mõistlik hageja jaoks, vaid ka seda, mis on mõistlik kostja seisukohalt (ning kaubamärgiasjades, nagu käesoleval juhul, teist poolt ühtlustamisameti menetluses), kelle õiguslikku olukorda peab olema võimalik kindlaks teha selgelt ja konkreetselt, võttes arvesse hagi esitamise ja teatavaks tegemise tähtaegu.

Järelikult on kodukorra ja praktiliste juhiste kooskõlaline tõlgendamine võimalik niivõrd, kui nendes juhistes ette nähtud puuduste kõrvaldamise juhud ei ole piiratud perioodiga, mis eelneb hagi esitamise tähtaja möödumisele. Seevastu kui mõlema normi vahel esineks vastuolu, on kodukorra säte ülimuslik. Siiski näib, et isegi juhul, kui praktilised juhised läheksid kaugemale sellest, mis on lubatud põhikirja või kodukorraga, on pooltel õigus eeldada, et Üldkohus loeb end seotuks tema enda kehtestatud juhistega, eriti kui Üldkohus otsustab omal algatusel ja pooli ära kuulamata, et hagiavaldus on vastuvõetamatu.

54. Viimaks väidab ühtlustamisamet, et praktiliste juhiste punktides 55–59 ette nähtud puuduste kõrvaldamise juhud ei puuduta hagiavalduse vastuvõetavust, vaid üksnes selle kättetoimetamist kostjale.

55. Selle argumendiga ei saa minu arvates nõustuda. Tõsi on see, et praktiliste juhiste igas kõnealuses punktis on täpsustatud, kas dokumentide kättetoimetamine tuleb edasi lükata või mitte. Lisaks on tõenäoline, et teatud mainitud puudustest – näiteks lõigete numeratsiooni puudumine, mis on punkti 57 alapunkti c ese – ei pruugi tähendada vastuvõetamatust, kui neid ei kõrvaldata. Teised seevastu – sealhulgas hagiavalduse lõpus advokaadi või esindaja originaalallkirja puudumine, mis on punkti 57 alapunkti b ese ning mille üle käib käesoleval juhul vaidlus – muudavad hagiavalduse tingimata vastuvõetamatuks, kui neid ei kõrvaldata. Seega ei ole võimalik kinnitada, et praktiliste juhiste punktis 57 ette nähtud puuduste kõrvaldamine mõjutab vaid hagiavalduse kättetoimetamist ega puuduta selle vastuvõetavust.

56. Peale selle näib, et vaidlustatud kohtumääruse punktis 28 toodud kinnitus, mille kohaselt võimaldab praktiliste juhiste punkti 57 alapunkt o „viivitada Üldkohtul andmast hinnangut kodukorra artikli 43 lõike 1 esimeses lõigus sätestatud hagiavalduse vastuvõetavuse tingimuste kohta", on selles osas asjakohatu. Nimelt iga kord, kui hagiavalduse vastuvõetavuse tingimused seatakse kahtluse alla, viibib Üldkohtu hinnangu andmine tingimata võrreldes selle kuupäevaga, mis on hinnangu andmise seisukohast asjakohane, ilma et oleks vajadust vastava sõnaselge sätte järele.

57. Seetõttu olen seisukohal, et apellatsioonkaebuse kolmas väide on põhjendatud.

Kuues väide: proportsionaalsuse põhimõtte ja õiguspärase ootuse põhimõtte rikkumine

58. Apellant väidab, et kuna Üldkohus tunnistas hagi vastuvõetamatuks, kuigi hagiavalduse 7 eksemplari, mis kõik kandsid advokaadi allkirja, saadi faksi teel tähtaegselt, eiras kohus proportsionaalsuse ja õiguspärase ootuse põhimõtteid. Nii kohtusekretäri ametijuhendis (artikkel 7) kui ka praktilistes juhistes (punkti 57 alapunkt b) on ette nähtud, et puudused hagiavalduses saab kõrvaldada selleks, et tagada hagiavaldusel advokaadi originaalallkirja esinemine.

59. Ühtlustamisamet rõhutab, et õigust tõhusale kohtulikule kaitsele ei mõjuta menetlustähtaegade ja muude vorminõuete range kohaldamine. Hagiavalduse hilinenult esitamisest tulenev vastuvõetamatus ei ole selle õigusega vastuolus ega ebaproportsionaalne. Praktiliste juhiste punkti 57 alapunkt b ei saa oma olemuselt olla aluseks õiguspärasele ootusele originaalallkirjata hagiavalduses puuduste kõrvaldamise osas ning see ei saa mingil viisil olla erandiks kodukorra artikli 43 lõikes 6 sätestatud selgest nõudest.

Õiguspärase ootuse kaitse

60. Mis puudutab kõigepealt õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet, siis meenutagem, et õigus tugineda sellele põhimõttele laieneb igale isikule, kellel Euroopa Liidu institutsioon on talle antud konkreetsete tagatistega tekitanud põhjendatud lootusi. Seevastu keegi ei saa selle põhimõtte rikkumisele viidata selliste tagatiste puudumise korral. [18]

61. Kas käesolevas asjas võib järeldada, et esinesid konkreetsed tagatised, mille andis Üldkohus (või tema kohtukantselei) ja mis võisid apellandil tekitada lootuse, et tal lubatakse hagiavalduses puudused kõrvaldada?

62. On küll tõsi, et apellant ei väida, et talle anti selliseid sõnaselgeid tagatisi. Siiski võis ühelt poolt kohtusekretäri ametijuhendi (eelkõige artikkel 7) ja praktiliste juhiste (eelkõige punkt 57) viidatud erinevate sätete olemasolust aru saada, et võib esineda selline puuduste kõrvaldamise võimalus, nagu käesolevas asjas on esile toodud. Igal hagejal peaks üldiselt olema võimalik eeldada, et Üldkohus järgib eeskirju, mis ta on ise endale kehtestanud. Teiselt poolt nähtub vaidlustatud kohtumäärusest ja 3. veebruari 2010. aasta kirjast,

18 – Vt viimaks 7. aprilli 2011. aasta otsus kohtuasjas C-321/09 P: Kreeka *vs.* komisjon (punkt 45 ja seal viidatud kohtupraktika).

et 2. veebruaril 2010 ehk kodukorra artikli 43 lõikes 6 ette nähtud kümnepäevase tähtaja möödumisele järgnenud päeval „palus [kohtukantselei apellandil] saata hagiavalduse allkirjastatud originaali".[19] Eespool viidatud sätteid silmas pidades saab sellist palvet aga tõlgendada ainult kui konkreetse (kuigi kaudse) tagatisena selle kohta, et on olemas võimalus hagiavalduses puudused kõrvaldada, kui saadetakse allkirjastatud originaal. Kuna kohtukantseleil ei olnud kõnealust originaali ja nii hagi esitamise tähtaeg kui ka kümnepäevane tähtaeg olid möödunud, ei saanud selle esitamine endast kujutada muud kui puuduste kõrvaldamist. Hageja, kes sai kohtukantseleilt sellise palve ja teadis, et nii hagi esitamise tähtaeg kui ka kümnepäevane tähtaeg olid möödunud, sai teha ainult järelduse, et on võimalik puudused kõrvaldada, kuna kui kohtukantseleil ei olnud sel hetkel originaali, ei olnud mingit kasu paluda seda hiljem lihtsalt kinnituseks esitada.

63. Arvestades seda kohtukantselei antud konkreetset, kuigi kaudset tagatist ning kohtusekretäri ametijuhendi artikli 7 ja praktiliste juhiste punkti 57 sätteid, mille Üldkohus on kehtestanud ja mida ta seega eeldatavasti järgib, võis apellandil minu hinnangul olla õiguspärane ootus, et Üldkohus ei välista kohe võimalust, et hagiavalduse esitamise puudused saab vastuseks kohtukantselei palvele originaali esitamisega kõrvaldada ning seda isegi juhul, kui apellant ega tema advokaat ei ole teinud vabandatavat eksimust, kuna niisuguse eksimusega seotud tingimusi ei ole viidatud sätetes mainitud ja kohtukantselei ei ole neid samuti esile toonud.

64. Üldkohus tugines vaidlustatud kohtumääruses vastuvõetamatuse tuvastamisel ühelt poolt väitele, et ainult hagiavalduse allkirjastatud originaali saabumise kuupäeva ehk 5. veebruari 2010 tuleb hagi esitamise tähtaja järgimise osas arvesse võtta, ning teiselt poolt sellele, et olukord, kus kodukorra artikli 43 lõikes 6 ette nähtud kümnepäevase tähtaja jooksul ei ole esitatud hagiavalduse allkirjastatud originaali, ei kuulu praktiliste juhiste punktides 55–59 ette nähtud puuduste kõrvaldamise juhtude hulka.[20] Ülejäänud osas piirdus kohus sellega, et ta vaatas läbi ja lükkas tagasi argumendid, mis apellandi advokaat esitas 12. veebruari 2010. aasta kirjas kohtukantseleile ning mis viitasid vabandatavale eksimusele.

19 – Vaidlustatud kohtumääruse punkt 4. Palve esitamise kuupäeva ei ole kohtumääruses täpsustatud, kuid see ilmneb 3. veebruari 2010. aasta kirjast (vt eespool punkt 20), mille tõesust ei näi selles suhtes olevat vaidlustatud. Isegi kui oletada, et kohtukantselei oleks palunud saata originaali samal päeval, kui saabusid seitse eksemplari, ehk 1. veebruaril 2010, mis oli originaali saatmiseks ette nähtud 10-päevase tähtaja möödumise kuupäev, ei saa pidada ilmseks, et kohtukantselei oleks pidanud tõenäoliseks, et enne tähtaja möödumist kesköö saabub Luksemburgi dokument, mis oli alles Pariisis advokaadi käes.

20 – Vastavalt vaidlustatud kohtumääruse punktid 17 ja 28.

65. Väide, et hagiavalduse allkirjastatud originaali tähtaegselt esitamata jätmine ei kuulu praktiliste juhiste punktides 55–59 ette nähtud puuduste kõrvaldamise juhtude hulka, on minu hinnangul ekslik, kuna punkti 57 alapunkti b kohaselt kuulub nende juhtude hulka hagiavalduse lõpus advokaadi originaalallkirja puudumine.

66. Igal juhul ei võtnud Üldkohus kuidagi arvesse võimalust puuduste kõrvaldamiseks vastuseks kohtukantselei palvele allkirjastatud originaali lihtsa esitamisega – võimalust, mille suhtes apellandil võis olla õiguspärane ootus –, vaid kaalus üksnes, kas tuvastatud vastuvõetamatuse saab välistada vabandatava eksimuse esinemise tõttu. Seega olen ma seisukohal, et Üldkohus eiras apellandi suhtes õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet.

Proportsionaalsuse põhimõte

67. Proportsionaalsuse põhimõtte osas tuleb kontrollida, kas viis, kuidas Üldkohus kohaldas vaidlustatud kohtumääruses oma menetlusnorme, oli taotletava eesmärgi saavutamiseks sobiv ega läinud kaugemale sellest, mis oli selle saavutamiseks vajalik.

68. Nagu Üldkohus oma määruses meenutas, on taotletav eesmärk tagada õiguslike olukordade selgus ja kindlus ning hoida õigusemõistmise käigus ära igasugune diskrimineerimine või meelevaldne kohtlemine. Seega võimaldavad kaebetähtaegade range kohaldamine ja selleks nõuetekohaselt volitatud isiku originaalallkirja kandva hagiavalduse esitamise nõue (eelkõige) Euroopa Liidu institutsioonidel, ametitel või organisatsioonidel, kelle akt võidakse vaidlustada, teatud tähtaja möödumisel kontrollida, kas seda akti ei ole vastuvõetavalt vaidlustatud.

69. Võimaliku kostja huvi saada selline kindlus oma vaidlustatud või vaidlustamatu akti staatuse kohta tuleb siiski kaaluda iga sellise isiku huviga, kes leiab, et talle on aktiga kahju tekitatud, omada võimalust akti mõistlikel tingimustel vaidlustada. Taotletav eesmärk – selgus ja õiguskindlus – on seega kahekordne. Tegemist ei ole ainult kostja kaitsmisega hilinenult esitatud või allkirjastamata hagi eest, vaid samuti soovitakse tagada hagejale õigus tõhusale õiguskaitsevahendile. Mis tahes säte või õigusakt, mis häirib eesmärgi kahe osa olulist tasakaalu, eelistades liigselt ühte teise arvel, on minu hinnangul proportsionaalsuse põhimõttega vastuolus.

70. Käesolevas asjas ei ole väidetud, et kõnealused tähtajad või hagiavalduse kinnitamise nõue takistasid apellandi võimalust esitada vaidlustatud otsuse peale hagi. Kui aga Üldkohus tuvastas apellandi vea tõttu hagiavalduse

formaalse vastuvõetamatuse, tegi ta sellele võimalusele siiski lõpu. Kuna ma leian, nagu ma eespool märkisin, et vastuvõetamatuse tuvastamine ei olnud kohaldatavate sätete alusel vältimatu, tuleb analüüsida, kas Üldkohtu määrus ei eelistanud liigselt ühtlustamisameti kaitsmist apellandi õiguse tõhusale õiguskaitsevahendile arvel.

71. Ma olen seisukohal, et kõnealuste huvide tasakaalu mõõtepunkt asetati vaidlustatud kohtumääruses tõepoolest liiga kaugele ühtlustamisameti kasuks.

72. Ühelt poolt erineb kuupäev, mis on asjakohane selle otsustamisel, kas formaalselt vastuvõetav hagiavaldus on esitatud või mitte, olenevalt teatud hulgast teguritest, mille hulka kuuluvad eelkõige järgmised küsimused: millal hageja võis vaidlustatud aktist teada saada, kas eelnevalt esitati õigusabi taotlus, [21] kas hagiavaldus edastati „kohtu käsutuses oleva tehnilise sidevahendi teel" ning millised on võimalused puuduste kõrvaldamiseks pärast hagi esitamise tähtaja möödumist (millest vähemalt põhikirja artikli 21 teises lõigus ette nähtud võimalus on vaieldamatu). Lisaks ei saa formaalselt vastuvõetavat hagiavaldust praktikas kunagi kostjale kätte toimetada selle kohtukantseleis registreerimisega samal päeval. Võimalik kostja ei saa seega olla kindel, et tema akt jääb vaidlustamata, kui ta ei ole kontrollinud (vähemalt) kõiki neid tegureid. Kuupäev, mil ta võib selles kindel olla, võib seega olla hagi esitamise tähtaja möödumisest (isegi palju) hilisem ning kindluse saamiseks võib ta olla kohustatud kohtukantseleile järelepärimise esitama.

73. Teiselt poolt piirab kohtusekretäri võimalus määrata (mõistlik) tähtaeg sellises hagiavalduses puuduste kõrvaldamiseks, mis ei vasta formaalse vastuvõetavuse teatud normidele, tunduvalt ohtu, et kostja ebakindluse periood pikeneb pelgalt seetõttu, et hageja tegevus ei ole nõuetekohane.

74. Pidades silmas neid kaalutlusi ja käesoleva asja faktilist konteksti (enne hagi esitamise tähtaja möödumist hagiavalduse esitamine faksi teel, kusjuures ei ole vastu vaieldud sellele, et faks oli originaali täpne koopia, kodukorra artikli 43 lõikes 6 ette nähtud kümnepäevase tähtaja jooksul hagiavalduse 7 eksemplari esitamine, kusjuures ei ole vastu

21 – Kodukorra artikli 96 lõikes 4 on ette nähtud: „Tasuta õigusabi taotluse esitamisega peatub hagiavalduse esitamise tähtaeg kuni selle taotluse üle otsustava määruse kättetoimetamiseni või […] isikut esindava advokaadi nimetamise määruse kättetoimetamiseni."

vaieldud sellele, et need on originaali täpsed koopiad, ning neli päeva hiljem originaali esitamine kohese vastusena palvele, mille kohtukantselei esitas pärast kõnealuse tähtaja möödumist), olen ma seisukohal, et kui Üldkohus välistas igasuguse puuduste kõrvaldamise võimaluse sätete alusel, mis ta ise on endale kehtestanud, eiras ta proportsionaalsuse põhimõtet.

75. Seega olen ma seisukohal, et apellatsioonkaebuse kuues väide on põhjendatud.

Vahemärkus

76. Kolmanda ja kuuenda väite analüüsist nähtub, et ma leian, et apellatsioonkaebus tuleks rahuldada. Kuna kohtuasja menetlusstaadium ilmselgelt ei luba teha lõplikku kohtuotsust, tuleb asi järelikult Üldkohtusse tagasi saata.

77. Kui Euroopa Kohus peaks siiski leidma neile kahele väitele teistsuguse lahenduse, siis olen ma seisukohal, et ta ei saa apellatsioonkaebust rahuldada ülejäänud väidete alusel, ning seda põhjustel, mis ma esitan lühidalt allpool.

Esimene väide: kodukorra artikli 111 rikkumine

78. Apellant väidab, et kodukorra artiklit 111 rikkudes ei kuulatud ära kohtujuristi.

79. On tõsi, et kõnealuses artiklis, millel vaidlustatud kohtumäärus põhineb, on ette nähtud kohtujuristi ärakuulamine. Siiski on kodukorra artikli 2 lõikes 2 täpsustatud, et viiteid kohtujuristile „kohaldatakse üksnes juhtudel, kui kohtunik on määratud kohtujuristiks". Käesoleval juhul ei määratud Üldkohtu menetluses aga ühtegi kohtunikku kohtujuristiks. Seetõttu tuleb väide tagasi lükata, kuna see ei ole tulemuslik.

Teine väide: kodukorra artikli 43 rikkumine

80. Apellant heidab Üldkohtule ette, et viimane tõlgendas kodukorra artiklit 43 valesti, kui ta leidis, et hagiavaldus esitati pärast tähtaja möödumist. Apellant rõhutab, et käesoleva kohtuasja asjaolud erinevad nendest, mida käsitleti vaidlustatud kohtumääruse punktis 17 nimetatud kohtuasjas PubliCare Marketing Communications *vs.* Siseturu

Ühtlustamise Amet [22] tehtud kohtumääruses. Selles kohtuasjas saabus pärast hagiavalduse faksiga saatmist hagiavalduse originaal hilinemisega, kuna postisaadetis ei olnud piisavalt margistatud. Käesoleval juhul sai aga kohtukantselei advokaadi allkirjastatud hagiavalduse 7 eksemplari 1. veebruaril ehk enne kohaldatava tähtaja möödumist. Asjakohane küsimus on hagiavalduse originaali kindlakstegemine. Artiklis 43 ei ole aga kuidagi täpsustatud hagiavalduse allkirjastamise korda (värv, kirjutusvahendi liik jms). Niiske lapi test on vaieldav, kuna mõni tint ei lähe laiali. Seega, mainimata meetodit, mis võimaldas tal originaali koopiast eristada, lisas Üldkohus vaidlustatud kohtumääruses tingimusi, mis ei sisaldu kodukorra artiklis 43.

81. Ühtlustamisamet leiab, et see väide on ilmselgelt põhjendamatu. Kodukorra artikli 43 lõige 1 nõuab advokaadi omakäelist allkirja. [23] Kohtusekretäri ametijuhendi artikli 7 lõikes 3 on täpsustatud, et kohtukantselei võtab vastu ainult dokumente, millel on „advokaadi […] originaalallkiri". Meetod, kuidas kohtusekretär eristab originaali koopiast, ei puutu asjasse, kuna apellant ei eita, et 1. veebruaril 2010 saabunud dokumendid ei olnud originaalid. Seega ei ole väidetud, et Üldkohus on fakte moonutanud. Küsimus, kas 5. veebruaril kohtukantseleisse saabunud dokument oli tõepoolest originaal, ei ole asjakohane. Isegi kui tegemist oli originaaliga, esitati see pärast tähtaja möödumist. Vastupidisel juhul oleks hagi vastuvõetamatu kodukorra artikli 43 lõike 1 kohaselt.

82. Selle väitega näib apellant kritiseerivat eelkõige kohtukantselei poolt „niiske lapi testi" kasutamist ja Üldkohtu poolt selle testi kinnitamist, mille tulemusel lisatakse kohaldatavatele sätetele tingimusi, mida õigusaktides ei leidu ja mis puudutavad menetlusdokumendi volitatud isiku originaalallkirjaga varustamise viisi.

83. Ma ei saa selle arutluskäiguga nõustuda, kuigi mõned selle väite raames esitatud argumendid võivad teiste väidete raames olla asjakohased.

84. Originaalallkirja nõue teatud dokumentide (originaalid) puhul, kuid mitte teiste (koopiad) puhul eeldab tingimata võimalust originaali koopiast eristada. Vastupidi sellele, mida näib väitvat apellant, ei kehtesta vaidlustatud kohtumäärus selleks mingit konkreetset nõuet. Kuigi laialimineva tindi ja/või fotokoopiast erinevat värvi tindi kasutamine

22 – 28. aprilli 2008. aasta määrus kohtuasjas T-358/07: PubliCare Marketing Communications *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet.

23 – 24. veebruari 2000. aasta määrus kohtuasjas T-37/98: FTA jt *vs.* nõukogu (EKL 2000, lk II-373).

võib kuuluda vahendite hulka, mis võimaldavad tagada eristatavuse, ei välista kohtumääruses miski tõendamist muude vahenditega.

85. Igal juhul ei ole vaidlustatud seda, et olgugi et test, mida kohtukantselei käesoleval juhul kohaldas, oli käsitöö valdkonda kuuluv, võimaldas see kohtukantselei valduses olnud hagiavalduse kaheksa eksemplari hulgast originaali kindlaks teha.

86. Seega olen ma seisukohal, et apellatsioonkaebuse teine väide on põhjendamatu.

Neljas ja viies väide: vabandatav eksimus või ettenägematu asjaolu

87. Apellant viitab ühelt poolt vabandatavale eksimusele. Kuna nõutavate ärakirjade maht (kokku 2651 lehekülge) oli märkimisväärne, kasutas tema advokaat välist teenuseosutajat. Nii toimides tegutses ta hoolsalt. Teenuseosutaja unustas Üldkohtule saadetu hulka lisada ühe dokumendi ning advokaadil õnnestus see viga aegsasti parandada. Apellant tegutses heas usus. Kõik kohtukantseleisse esitatud dokumendid olid allkirjastatud ja tähtaegsed. Apellant väidab teiselt poolt, et originaali ja koopiate segiajamine on tingitud temast sõltumatutest ebatavalistest asjaoludest ehk originaali ja koopiate segiajamisest teenuseosutaja poolt ja ebatäieliku lisa edastamisest sama teenuseosutaja poolt. Apellant kasutas nende probleemide lahendamiseks kõiki vahendeid ning tegutses alati heas usus, olles veendunud, et originaal oli juba kohtukantseleisse jõudnud.

88. Ühtlustamisamet leiab, et vabandatava eksimuse mõiste hõlmab üksnes erandlikke asjaolusid, mille korral asjaomane institutsioon on tegutsenud viisil, mis iseenesest või teatud määral võib isiku eksimusse viia. Originaali ja koopia eristamine on olulise tähtsusega. Apellant oleks pidanud originaali koopiatest selgelt eristama, näiteks allkirjastades originaali sinise tindiga. Kui apellant oleks tegutsenud kiiremini, oleks puuduste kõrvaldamine hagi esitamise tähtaja jooksul olnud võimalik. Ühtlustamisamet leiab lisaks, et originaali ja koopiate segiajamises on süüdi apellant.

89. Nende kahe väite osas olen ma nõus ühtlustamisametiga. Kohtukantseleisse esitatavate menetlusdokumentide ettevalmistamine, jälgimine ja kontrollimine kuuluvad täielikult asjaomase poole esindaja vastutuse alla poole kontrolli all, kusjuures esindaja vastutab poole ees. Loomulikult võib ette tulla erandlikke ja/või ettenägematuid asjaolusid, mille tõttu tekib täiesti vabandatav segadus. Käesoleval juhul ei võimalda siiski miski Üldkohtu tuvastatus ega apellandi väidetus

järeldada muud kui apellandi või tema advokaadi hooletust, mis oli tõenäoliselt tingitud puudulikust planeerimisest hagi esitamise range tähtaja kontekstis. Kodukorrast nähtub selgelt, et hagiavalduse originaal tuleb esitada kohtukantseleisse, mistõttu on iga hageja teadlik vajadusest originaal kindlaks teha. Selleks kasutatavad vahendid kuuluvad täielikult hageja pärusmaale. Mingit erilist korda ei ole kehtestatud, kuid originaali ja fotokoopia eristamine allkirja tindivärvi abil või mis tahes muul meetodil võib osutuda kasulikuks.

90. Seega ei ole minu hinnangul võimalik nõustuda vabandatava eksimuse või ettenägematu asjaolu esinemist puudutavate väidetega.

Lõppmärkused

91. Ajal, mil Euroopa Liidu Kohtu kolm kohtuastet on teinud Euroopa Liidu Nõukogule ettepaneku kiita heaks lisada kõiki kolme kodukorda „e-curia" süsteem, mille eesmärk on võimaldada menetlusdokumente esitada ja kätte toimetada elektrooniliselt, varustatuna digitaalallkirjaga, kusjuures selliselt esitatud dokumente loetaks originaalideks, näib käesolev apellatsioonkaebus kuuluvat süsteemi, mis on määratud peatselt kaduma.

92. Isegi kui otsus käesolevas kohtuasjas võib seega otseselt mõjutada vaid kahanevat arvu kohtuasju tulevikus, on minu hinnanul olulине, et Euroopa Kohus võtaks seisukoha juhtumi puhul, kus eksimuse tõttu oli tähtaegselt esitatud dokument täpne koopia originaalist, mis oleks tulnud esitada selle asemel, kuid mis esitati kohe pärast kohtukantselei palvet, ning kus apellant võis seda palvet ning Üldkohtu enda kehtestatud sätteid arvestades jõuda järeldusele, et talle anti puuduste kõrvaldamiseks lühike tähtaeg.

Kohtukulud

93. Euroopa Kohtu kodukorra artikli 69 lõike 1 kohaselt on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Siiski võib sama artikli lõike 3 alusel Euroopa Kohus erilistel põhjustel jätta kohtukulud poolte endi kanda.

94. Kuigi ma käesoleval juhul leian, et ühtlustamisameti nõuded tuleb jätta rahuldamata, näib, et selle apellatsioonimenetluse erilistel põhjustel ei saa viimaselt välja mõista apellandi kohtukulusid. Nimelt, kuna ühtlustamisamet ei aidanud kuidagi kaasa Üldkohtu otsusele jätta hagiavaldus ilmselge vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata ning tema sekkumine apellatsioonimenetluses ei toonud endaga kaasa mingeid kulusid apellandile, kes pärast seda, kui ühtlustamisamet oli esitanud vastuse apellatsioonkaebusele, ei palunud luba repliigi ega kohtuistungil ärakuulamiseks suuliste seisukohtade esitamiseks.

95. Neil asjaoludel on minu hinnangul õiglane jätta apellatsioonimenetluse kohtukulud poolte endi kanda.

Ettepanek

96. Kõigist eespool toodud põhjendustest lähtudes teen Euroopa Kohtule ettepaneku:

– tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 18. juuni 2010. aasta otsus kohtuasjas T-51/10: Bell & Ross *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet;

– saata asi Euroopa Liidu Üldkohtule uueks arutamiseks;

– jätta apellatsioonimenetluse kohtukulud poolte endi kanda.